Debreczen, 1898. XXV. évfolyam 172. sz. Szerda, julius 27.

Előfizetési árak:
Egész évre 10.— frt
Félévre 5.— „
Negyedévre 2.50 „
Egy hóra 1.— „
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVŰ PÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Főpiacz, a városházzal szemben.

Hirdetések:
Egy hasábos petit soronkint 5 krjával számittatnak.

A Reichsrath berekesztése.

— julius 27.

A hivatalos Wiener Zeitung közli a Reichsrath 14. ülésszakának berekesztésére vonatkozó császári kéziratot. Ez ma a helyzet szignaturája Ausztriában. Kétségtelen, hogy ez az intézkedés szorosan összefügg Thun gróf ischl i utjával. Ott érlelődtek meg azok az elhatározások, a melyektől Ausztria belső politikájának legközelebbi alakulatai függnek. — Hogy mily irányban történik majd a kibontakozás, azt előre jósolni nem lehet, de a meghiusult békekisérletek után nyilvánvaló, hogy a mai képviselőházzal a Thun gróf kormánya nem tud mit cselekedni s aligha is fogja többé megkisérleni, hogy segitségét igénybe vegye.

A Reichsrath berekesztése csak egy tünete a válságos helyzetnek, mely azonban még távolról sem mondható tisztultnak. Az ülésszak berekesztésének tényén kivül igen kevés az, a mi pozitiv hir alakjában füződik az osztrák miniszterelnök ischli audienciájához; annál több a kombináczió, a melynek ép az ily homályos, ködös pillanatokban nyilik legtágabb tere. A kombinációkba belevonják a Bánffy-kormány lemondását is, Goluchowski bukását, uj provizóriumot és sok egyebet, a minek kieszeléséhez nem is kell tulságosan megerőltetni a hirgyártó fantaziát.

A különböző forrásokból eredő hireket, a melyekből csak az az egy bizonyos tény konstatálható, hogy Thun gróf legközelebb Budapestre jön, Bánffy br. miniszterelnökkel tanácskozni, az alábbiakban foglaljuk össze:

A N. W. T. jelentése szerint, Thun gróf miniszterelnök Ischlben ő Felségétől felhatalmazást kért és kapott ahhoz, hogy a kormány fokozatosan megtehesse a szükségeseknek mutatkozó intézkedéseket. Most tehát el vannak rá készülve, hogy a kabinet élni fog a felhatalmazással. Thun miniszterelnök legközelebb Budapestre utazik.

Thun gróf tegnap hosszasabban tanácskozott Kállay Béni közös pénzügyminiszterrel. Annál a szoros kapcsolatnál fogva, a melyben a kiegyezés kérdése a közös pénzügyekkel áll, nyilvánvaló, hogy a miniszterelnök azokról a készülődésekről és intézkedésekről konferált a közös pénzügyminiszterrel, a melyeket életbe szándékozik léptetni, miután kétségtelen, hogy a kiegyezási javaslatoknak alkotmányos uton való létrejöveteléről többé szó sem lehet.

A prágai Národni Listy-nek egy bécsi tudósitása szerint a helyzet ma az, hogy a németek elutasitották Thun gróf egyezkedési ajánlatait s ezeket többé nem létezőknek nyilvánitva kijelentették, hogy most helyre van állitva azon állapot, mely a nem kötelező tárgyalások előtt volt. A részletekre nézve azt mondják, hogy a németek sohasem járulhatnak hozzá oly tervhez, mely a német vidékeken cseh nyelvü beadványok elfogadását a hivataloknak és hatóságoknak kötelességévé tenné, ugy, hogy ha ezeket nem is cseh nyelven intézik el, legalább igy adnák ki és igy kezel-

TÁRCZA.

Furcsa eset.

Francziából elbeszéli: **Kalocsa Róza.**

A mult évben az én Fülöp barátom, jóravaló vidéki ügyvéd meglátogatott engem.

— Jövök téged meglátogatni, már egyszer, természetesen. Hiszen olyan régen nem szoritottam veled kezet... Aztán valami furcsa esetről akarok veled beszélni...

— Ugy!

De beszéljünk előbb másról. Hiszen van nekünk annyi közös emlékünk. Husz év óta ismerjük egymást... Mert hát tudod, ez furcsa egy eset...

— Előbb meséld el azt a furcsa esetet, hiszen égeti az ajakadat..a Majd azután fecsegjünk a multakról.

— Jó is lesz ez igy öregem. Lásd, már három nap óta nem alszom e miatt a sátánadta dolog miatt. Pedig ördög és pokol! nős vagyok, családapa . . . Ráadásul ügyvéd és még erre is ráadásul szenvedélyes vadász. Hiszen tudod: ügyvéd meg vadász nem zárja ki egymást. Az ügyvéd kimenti a vadász füllentéseit, a ki viszont elnéző az ügyvéd szépitéseit a legpiszkosabb ügyeknél.. De most nem rólam van szó az egesz kalandban szörnyen közönséges, rászedett szerepet játszani . . . Barátaim közül négyen, meg én pompás vadászterületet béreltünk ki. Rendkivüli vadászterület, becsületemre, ugy látszik, kétkedel.. Szóval öten vagyunk hősök, kik minden ősszel tömegesen gyilkoljuk a nyulakat meg az ősöket. Minapában leendő hősködésünk helyét akartuk megismerni.

Mindazöten kiszálltunk a báli pályaháznál: Monnot, Bruchet, Pretrot, Lavallaz és én. Harczi készletünk már megelőzött bennünket. Monrot és legalázatosabb szolgái ismétlő fegyvert vittünk magunkkal . . . No, tudod, hogy egy kicsit nagyobb tekintélyt adjon csapatunknak. Te ismered Bruchet-t, Pretrot-t és Monnot-t. Vidám czimborák és elsőrendü lövők . . . De hidd el, igazán első rendüek . . . Hanem Lavallaz-t te csak névről ismered. Magas legény, nyakig láb, olyan fejjel, mely beillenék akármelyik kalabriai banditának, diadalmas bajuszszal, sas szemekkel, olyan sörénynyelmely a teremtés összes kopaszait kétségbe, ejtené. Mesterségére nézve órás, hivatása szerint gymnasista, üres óráiban photografus; ráadásul tökéletes Nimród.

Két vagy három óráig kell kocsin menni a báli pályaháztól a mi vadászterületünkre. Valahogy szorosan behelyezkedtünk egy rozoga bérkocsiba. És most hajts, kocsis! Lavalláz, a mi mindenesünk ezeknél az expedicziónál, aki annál kevésbbé követelő, mennél több szolgálajot tesz nekünk, ő a hordár, fegyvertisztitó, komornyik, most is a kocsis mellé kuporodott fel. Pedig meg volt terhelve fényképészeti készülékével, melyet — nagy elővigyázattal, térdein helyezett el.

— Ezt a butordarabot otthon hagyhattad volna, mondá neki Bruchet.

De Lavallaz beérte egy szemhunyoritással a kocsis felé.

— Eh, az a jó ember egy árva szót sem ért a mi nyelvünkön.

— Biztos vagy felőle?

— Egészen biztos.

— Ugy . . . feltettem ugyan magamban, hogy titkomat csak magamnak tartogatom egészen a német vámőrségig. De minden eshetőségben jobb lesz, ha ti is figyelmeztetve vagytok . . . Órák vannak benne, értékes darabok. Van ott vagy jó két tuczat, amit Schmid gyáros rám bizott, hogy csempésszem át a határon. No, mit bámultok rám? . . . Kétségkivül bolondot tettem, hogy magamra vállaltam ezt a nyügöt. De mit tegyek, soha életemben sem birtam valamely kérést visszautasitani . . . Eh, mit, a vámőrök nem szagolhatják meg a csinyt.

— Elment bizony neked az eszed, dörmögé Prêtrot.

— Lehet. Hanem Julies Francois Lavallaz sem mai gyerek ám . . . Ha belejutok a csávába . . . Ti ne törődjetek az én bajommal. Majd csak kimászok belőle valahogy . . . Most legalább tudjátok, tehát ne legyetek meglepetve valamely véletlen baleset által, amely mindig lehetséges . . . Különösen a hidegvér! a

nék. Komoly politikusok abban a meggyőződésben vannak, hogy be van bizonyitva, miszerint a parlament a mostani összetételében munkaképtelen. A mostani félhomályban két tény világos. Egy az, hogy a németekkel való megegyezés teljesen meghiusult és a második, hogy a lengyeleknek a csehekkel való szolidaritása megdönthetetlen.

Mindezeket Thun gróf nagyon jól tudja. De a példás kitartás arra enged következtetni, hogy most sem hátrál meg. Érdekesnek tartjuk a következendőkre nézve fölemliteni azt is, hogy Stummer bizalmas embere Thun grófnak s ő a szerzője a nyelvtörvényrendelet tervezetének. Azt hiszik, hogy az uj osztályfőnök a teendőkben fontos szerepet fog játszani.

— **A bolgár fejedelem utazása.** Ferdinánd fejedelem táviratára, amelyben közölte a szultánnal, hogy mily kitünő fogadtatásban részesült Szt.-Pétervártt, a szultán válaszolt, amelyben megköszönte a fejedelemnek az értesitést és hozzátette, hogy megvolt győződve az ily fogadtatásról a kölcsönös barátságos viszonyból kifolyólag, amely közöttük és a czár között fönáll. A bolgár fejedelmi pár különben Boris herczeggel tegnap este inkognitóban Berlinbe érkezett.

—

— **A Reichsrathból.** A N. W. T. a reichsrath ülésszakának berekesztéséről a következőket irja: E rendszabály jelentőségeinez semmi kétség nem férhet. A mostani kabinetnek nem sikerült a Badeni-féle nyelvrendeletek okozta konfuzióból kibontakozni és a zilált állapotok a jelenlegi kormányzat alatt semmiben sem javultak. A kabinetnek nem sikerült a parlamentet munkaképessé tenni és parlamenten kivül folytatott tárgyalásai is teljesen eredménytelenek maradtak. A parlamenti ülésszak berekesztése magában foglalja azt a vallomást, hogy a kormány képtelen rendezett állapotok helyreállitására és hogy az iránt tett fáradozásait beszünteti. A Thun-miniszterium egyszerüen ugy vélekedik, hogy a 14. §-sal fog boldogulni és esze-ágában sincs, hogy uj választásokat irjon ki a parlament feloszlatásával, hanem megelégszik azzal, hogy Ausztriában parlament nélkül is lehet kormányozni.

A berekesztés folytán a parlament letelt ülésszakának egesz müködése teljesen kárba veszett. Valamennyi javaslat, valamennyi inditvány és kormányelőterjesztés — köztük a Magyarországgal kötendő kereskedelmi szerződés — visszavontnak tekintendő és a Reichsrath ujból való behivásával ujból beterjesztendő. Kárba veszett a nyelvkérdés szabályozására megindult vita és a két kvóta-bizottság tárgyalása is, mert az osztrák kvóta-bizottság tagjainak mandátuma lejárt és e bizottság tagjai ujból lesznek megválasztandók. Ujból választandó a Ház elnöksége is, mig a berekesztés alatt a képviselők mentelmi joga is szünetel. A parlamenti is szinpad is ugy látszik, hosszu ideig zárva marad.

A szerelem bolondjai.

Ha a lázasan lüktető élet minden teréről kiszoritják is: a szerelem világából ki nem pusztitható az érdekes, a szines romantika. Sokban megváltozott a szerelem romantikája, modernizálódott, ritkábban találni rajta a poézis és az eszményiség himporát, vaskosabb lett és durvább, de azért virágja el nem hervadt és a szerelem bolondjainak száma nem csökkent.

Valamikor a szerelmében csalódott hölgy elepedt bujában vagy a kolostor komor magányába temette vigasztalan bánatát. Ma a csalódott szerelem marólugot iszik, vagy a Dunába öli magát, avagy ha nem lehet amaz ábrándos képü ifjué, a ki sóhajtva dalolja neki, hogy: Minek is van szerelem a világon, busan férjhez megy ama bizonyos bankárhoz, a ki oly állhatatosan ostromolja a kedves szülőket, szóval: a hölgy lemond, föláldozza magát, hogy azután — mogyorónagyságu brillánssal a fülében és suhogó selyemben — örökké azon sopánkodjék, hogy őt a férje meg nem érti s ő valamikor szebb életről álmodott. Lehet, hogy a szerelmes lovagot kárpótolja — amugy s van, a ki több lovagot kárpótol. Megtörténik, hogy mint Temesben és Torontálban, finom hölgyek, uri asszonyok lassanölő mérget szereznek, hogy megunt urukat feltünés nélkül eltegyék láb alól, — a középkor romantikája varázsitalról szól, a melylyel kétségbeesett szerelmesek megszerezni iparkodtak a közömbös kedves hajlandóságát. Régente a hős szerelmes csatára szállt, szembe nézett a halállal s megküzdött száz veszedelemmel, hogy azután jutalmul elnyerje édes hölgye kezét, vagy hitvese ölelő csókját. Ma a férj és családapa sikkaszt, hogy mulathasson az orfeumban és lehető nagy fénynyel eltarthassa a szeretőjét.

Szóval: a szerelem regényessége ma egy kissé másmilyen, mint volt hajdanában. A csöndes, mély, idillikus szerelem kiment a divatból: olyan ritka, mint a fehér holló, vagyis jobban mondva: a boldog házasság.

De hadd térjek tárgyamra.

A nagyszebeni drámát értem, amely fölötte izgalmas, érdekes és tanulságos.

---

vámőrök kutatása előtt, alatt, sőt után! mert ezekkel a h . . . poroszokkal szemben az ember ne daloljon hamar győzelemről . . . Ha rajtakapnának, a védekezes terve egyszerü, gyerekes: én amateur fényképész vagyok, huztam a lábomat magam után az országuton, ti megsajnáltatok és felszedtetek . . . Most jöttem először Elzaszba vadászni, mig ti rendesen ide jártok. Elhisznek azok nektek mindent, ha a kellő pillanatban tagadtok meg engem . . . De ne féljetek, nem csipnek meg, ez volna csak szép: Lavallaz meg egy tenton! Hogyisne! Olyan nincs!

Sintérnek való rest dög nyugodt kocogásával lassan haladt a bérkocsi. A beszélgetés megszünt. Mindnyájan elgondolkoztunk a Lavalláz bizalmas közlésein. Az ő szolgálatkészség mániájával! Nagyon komoly kellemetlenségekbe keverhet bennünket. Belekeveredve valamelyes csempészeti dologba igen sok zaklatásnak kitehetett bennünket. Aztán vége a mi vadászatunknak ezen a vidéken.

— Baram! dörmögött Prétrot.

Lavallaz meg egy ismert nótát dudolt.

A kocsi nemsokára megállt a német vámhivatal előtt.

— Nincs semmi megvámolni való?

— Nincs!

De Lavallaz azt a hibát követte el, hogy visszafordult és örömmel és gunynyal teljes tekintetet vetett felénk, mielőtt a vámőrök megadták volna a menet-jelt. Egyik közülök, ki már kezét felemelte volt, hogy megadja az indulhatás jelét, rögtön Lavallazhoz ugrott és parancsoló hangon rákiáltott:

— Magának sincs vám alá eső holmija?

— Nincs.

— Szálljon le.

A helyzet kezdett gonosz lenni. Lavallaz nem vesztette el lélekjelenlétét, letette fényképészeti készülékét az ülésre és egy ugrással az ut közepén termett, mosolyogva, henczegve.

— Hát ez?

A vámőr ujjával mutatott a készülékre.

— Fényképészeti készülékem, terin gettét.

— Ebben sincs semmi?

— Ugyan ne tréfáljon.

— Nyissa ki.

— Minek?...

— Nyissa ki, ha mondom.

— Megcsiptek! sóhajtá Lavallaz, kiteregetve a szigoru porosz előtt a Schmid pompás óráit.

— És önök, többiek? mondá a vérszemet kapott vámőr hozzánk közeledve.

— Semmi, nálunk nincs semmi.

Szorgos, részletes kutatás semi eredményre nem vezetett.

— Jól van . . . de önök együtt voltak ezzel az emberrel, önök tudták . . .

— Bocsánat, szólalt meg Lavallaz bámulatos hideg vérrel, nem türöm, hogy ezek az urak miattam gyanusittassanak és zaklattassanak . . . Hiszen ón nem is ismernek engem. Két vagy három kilométernyire távolságban a vámőrségtől, kértem őket, hogy vegyenek fel a kocsijukra. áradt voltam; ők szivesek voltak Engem . . .

— Hallgasson!

A porosz vámőr vizsga szemmel tekintet reám és vallatni kezdett.

— Nem ismeri ezt az embert?

— Nem, feleltem minden legkissebb megzavarodás nélkül. A mit mondott, az a merő igazság. Sajnáljuk, hogy nem volt elég őszinte hozzánk . . .

Éreztem arczomon a Lavallaz helyeslő tekintetét, ki biztatott: ugy, ugy helyesen. Valami nagyon lovagias nem voltam, az igaz. Egy helyet minek volna öt áldozata a geman protectiónak. Annyival inkább, mert Lavallaz előre tiltakozott minden felesleges és veszélyes közösség ellen. Magasztos volt önmegadásában és juravidéki tájszóllással mormogá.

— Belepottyantam a csávába . . . Sebaj, csak igy tovább barátaim . . . Ne busuljatok én miattam. Láttam én már czifrábbakat is.

(Vége köv.)

A villamos bérkocsi.

— Morsier után: **Kalocsa Róza.** —

Ama jelentékeny eredményekkel szemben, melyeket a gépkocsikkal két év óta elértek, a közönség azt a jogos kérdést vetette fel, hogy a városokban használt bérkocsik nem fognak-e mielőbb ilyenekké átalakulni? Követelték az önmüködő bérkocsit. Ennek a problemának megfejtése már egy kissé bnyolultabb volt. A benzines vagy petroleumos kocsi, az, amely föltétlenül legjobban terjed, ugy látszik, eddig csak hosszabb utakra, azaz utazásokra volt tervezve. Ilyenek az eddig közhasználatra bocsátottak, melyek át meg át szelik jelenleg Páris városát. De ettől a bérkocsiig, t. i. az olyan jármüig,

Az eset világos, az összeütközés az erkölcsi világrendet érdekli, a bün és büntetés közvetetlen és egyaránt nagy és igaz.

Föl kell hoznom még egy példát. A féltékenység leghatalmasabb tragédiájában — Otellóban — a puszta gyanu, egy zsebkendő elég arra, hogy a férj megfojtsa imádott nejét. A nagyszebeni tragédiában a megcsalt férj felesége szobájában éri a csábitót (a kályha mögött) s leszurja a férfit, a hütlen asszonyt pedig szélnek ereszti. Érdekes különbség, nemde?

De hogyan értsük meg az esetet? Az asszony szerelemből ment férjhez egy derék fiatal emberhez, aki pályáján kivált, aki alig harmincz éves korában törzskari századosi rangra emelkedett. Ha hiu volt a nő: férjének állása, rangja s általánosan megbecsült egyénisége kielégithette őt. Egyszerü polgári családból származott s ha nagyravágyó volt: az előkelő katonatiszt körében finom levegőt szivhatott, uri társaságban élhetett. Azt mondják: az asszony szép. De következik e a szépségből a hütlenség? Még a kaczérság is lehet ártatlan természetü, ámbár mindig gyanut kelt. Wasserthal századosné mésfél évi házasság után csalta meg az urát, akihez szerelmi frigy kötötte. A vérnek tobzódása okozta volna bukását az ifju katona mellett, másfél év után? Vagy az erkölcsi alap hiánya? Avagy a csábitó hatalma?

Ez asszony a század végének tipikus leánya. Szép és gazdag, de fölületes, léha és üreslelkü. Szivének mélysége nincs, örökösen unja magát és játszik magával és játszik mindenkivel. A szerelem neki játék, férjhez menni, az változatosság, szeretőt tartani: játék és változatosság egyben. Hitvesi hüség, asszonyi szemérem, családi boldogság: megannyi üres jelszó, mely szörnyen unalmas és tárasztó mindenfölött. A játék érdekes és izgató. Oh, Wasserthal százados ur, amidőn egy szál ingben kergette ki ezt az asszonyt a házából, megárezte abban a szörnyü pillanatban a megtorlásnak leghelyesebb és legigazabb módját . . . Viszont a szülőket már nem illeti meg a nagy szigoruság leányukkal szemben. Vessnnek magukra, ha ilyennek nevelték.

A modernségben megzápult elmék, a kik a pogány szerelem hivei, azt vitatják, hogy a megcsalt férjnek nem volt joga törvényt ülnie s megölnie a csábitót. A jognak légüres fogalma szerint természetesen nem, de a sziv, a fájdalom, a családás és az erkölcsi felháborodás jogán mindenesetre. A hol esküdtszék, tehát a közvélemény itél főbenjáró kérdésekben: mindig fölmentették a büntetőt, a ki családi boldogsága megrontását bosszulta meg. A nagyszebeni százados tettében becsületes férfias erő és méltó önérzet nyilatkozott meg: ki az az önérzetes férfiu, aki elitéli érte?

E. U.

A negyedmilliós sikkasztás.

Arad, julius 26.

A vizsgálat.

Egész nap fáradhatatlanul dolgoztak ma Vajda Ottó miniszteri tanácsos és társai, de uj hiányra nem akadtak. Ma ugyanis a gyámpénztári adósok kötvényeit vizsgálták meg, a melyekkel Krivány semmiféle visszaélést nem követett el, mert ezek magánemberek adóslevelei, a melyeket Kriván ugyse értékesithetett volna.

A vizsgálat különben nemsokára véget ér. Felkutatnak minden okmányt, a pénztárba befolyt értékekre vonatkozik, a vizsgálatot oly szorgalmasan viszik tovább, hogy péntekre, legfeljebb szombatra mindennel készen lesznek.

A biztositási végrehajtás.

Ennek a kinos ügynek kétségtelenül az volt az egyik legszomorubb része, hogy Szathmáry Gyula alispán, Vörös Vidor, Pecskán Sándor, Schweger Lajos, Barb Efrem és Hanacsek Béla ellen a biztositási végrehajtás kimondását kérelmezték.

A végrehajtást elrendelő végzést még egyik félnek sem kézbesitették, igy nem tudjuk, hogy milyen czimen akarják ezt megtenni. Ez a lépés azonban olyan komoly, hogy megindokolásában feltétlenül rá kell mutatni az eljárás jogi alapjára.

Ha pedig a fegyelm bizottság, amely előreláthatólag nem sokára megkezdi müködését, marasztaló határozatot hozna, akkor az emlitettek szomoru jutalmát veszik, hosszu hivatalnoki pályájuknak. Borzasztó a puszta föltevése is annak, hogy mindenüktől megfoszszák őket s verejtékkel szerzett vagyonkájuk áldozatul essék egy könnyelmü gazember gonosz tettének, de fájdalom, még ez az eset sincs kizárva.

Kriványnó ügyvédje.

Az Aradi Közlöny egyik dolgozótársa felkereste ma dr. Fényes Kálmán ügyvédet, aki jogi képviselője Kriványnénak és Keresztes Ákosnak. Fényes Kálmán tudósitónk előtt igy nyilatkozott ez ügyről

Hogy a „világ“ nyelve rossz, azt régen tudom, de hogy ilyen rossz lehessen, mint a Krivány és Keresztes esetében, azt még nem tudtam. Sok becsületes embert meghurczol a szenzációhajsza és ami legszomorubb, a hitveseket, családokat állitja pellengérre.

Egészen közelből látom az eseményeket és biztos véleményt alkottam magamnak arról, hogy itt büntársak nem lehetnek, legkevésbé azok a feleségek, kiket a lapok képtelen feltevésekkel hurczolnak meg.

Tudja meg uram, hogy ezen családokat a nyomor fenyegeti, sőt már is utólérte a nélkülözés, melyről fogalmuk sincs azoknak, kik felettök „bei dem Früschhoppen“ pálczát törnek. Lelki bánat és sanyaru szegénység az ő részök, melyben könyek közt bővelkednek, nem pedig a vagyon, melyet tőlük elvenni hatóságok és egyesek kapzsian sietnek.

---

amely fáradhatatlanul mindig készen álljon a megrendelő parancsára, mindig készen legyen bármely, bármilyen különféle használatra és követelésre, értjük a gyorsaságot, tisztaságot, kényelmet; de mint mondtuk, ettől még messze vagyunk. És ennek legnagyobb bizonyitéka az, hogy mig a nagy urak kocsijai, meg a kereskedők egyre futkároznak a városban, a közönséges bérkocsi még csak a próbálgatások kezdetén van.

London, az ő cabjaival talán kiváltságos, daczára, hogy az urak nagyon magasak; a párisinak meg nagyon is gyekran be kell érnie ama gunyos felelettel: megyek kifogni, vagy halálra boszszankodnia valamely szegény kiszolgált vén ló vánszorgásán, folytonos ostorozás közben. De ha az önmüködő kocsi igy halad, amint elkezdte, a tökéletesedés felé, — akkor mindez a nyomoruság az ó-koré leend.

Az önmüködő bérkocsitól megkivántatik, hogy szeszélyes ne legyen, de elég erős, hogy a különböző szolgálatra megkivántató kellékekkel birjon, zajtalanul járjon és.... ne legyen semmi szaga.

Nos hát, azok a szakértők nagyon jól tudják, hogy mindezek a kellékek nem jönnek meg csak ugy maguktól! A petroleum csak nagyon bizonytalanul felelt meg a föltételeknek; az elhatározó ellenvetés a petroleumból kifejlődő szag. Hogy igazságosak legyünk ez a szag valóben kellemetlen.

E mellett a petroleummozdony kevéssé felelt meg a közönség sokféle kivánalmainak. Az ilyen faju gép nem engedelmeskedik rögtön. Előre meghatározott gyorsasággal halad és mindeniknek ereje is magához mért; nem tud többet, vagy esetleg kevesebb erőt kifejteni a megállapitottnál. E mellett a petroleumgéppel való bánás is elég bonyolódott. Szóval, a villamos kocsinak volt a rendeltetése alkalmat adni ujabb kutatásokra; a Párisban megjelent első villamos bérkocsi szereplése eléggé sikerült és már több gépész versenyre kelt vele.

De szenteljünk pár szót magának a járműnek.

Villamos batteria képezi a hajtóerőt, mely, ha még nem tökéletes is ez idáig, legalább rendszeres haladást idéz elő. Tehát nagy városban, hol vilamos hálózat vonja be az egész várost, mi sem egyszerübb, minthogy minden városnegyedben legyen három négy állomás, hol a kocsivezető megtölti az accumulátort, mint a hogy a bérkocsis megabrakol.

Az accumulatőr gyárosok a felelősek ezeknek az állomásoknak az ellátásáért. Ez egészen egyszerü dolog.

A villamos batteria gépezete bizony nagyon nehéz, és igy be kell vallanunk, hogy hosszabb utra nem alkalmas, de bérkocsi szolgálatra okkal — móddal, mint ahogy kimutattuk, nagy városban alkalmazható.

A batteria a villamos mozdonyra vezeti az áramot, mely benső rejtett gépezettel hajtja a kerekeket. A kocsivezető irányozza a kocsit előre hátra, tetszés szerint; épugy hajthatja lassubb vagy gyorsabb menetben. Itt már nincs semmi csikorgó bonyolult gépezet a lassubb vagy gyorsabb hajtás elérésére, mint a petroleumos gépen. Semmiféle szag, semmi zörgés. Megálláskor néma csend, nem puffogás, mint a petróleumnál, hol nem oltják el, nehogy inditásnál ujra keljen vele bajlódni.

A régibb fajtáju petróleumos kocsikban a gépezet bátran kicserélhető villamos gépezettel, mert a meglévő anyag teljesen használható.

Amerikában a villamos bérkocsi már két év óta meg van valósitva. Igaz, hogy az amerikaiak föltétlenül előbbre vannak a villamosság kihasználásában, mint mi európaiak. — Különben Angliában és Londonban Electrical Cabs Compang-nak már több villamos bérkocsija van müködésben.

Amerikában a villamos áram forrása már nem szokatlan még a kissebb városokban sem. De villamos gépek maholnap annyira el fognak szaporodni, hogy ujjabb és ujjabb állomásokra lesz szükség valamennyinek az ellátására. Az Önmüködő Mozdony-Társulat pályázatot hirdetett a legjobb villamos bárkocsira.

A pályázat föltétele volt, hogy kilencz utat tegyenek meg, hatvan kilométer távolság legyen mindenik ut és pedig különböző irányban. A kocsik tiz napig versenyeztek. A villamos kocsi határtalanul előnyösebbnek mutatkozott, mint a petroleumos. A villamosnak a kiadása kilométerenkint három fillérbe került, mely 3 frtot tesz ki a petroleum 7 frankja ellenében.

A legjobban kitünt kocsik a Pauhard, Paugeot és Krieger-félék voltak. Az önmüködő kocsik közül a Compagnie de Transports kocsijai tüntek ki müvészies kivitelükkel.

E társulat számos megrendelést kapott, még pedig községi használatra és egy a hivatalos állomásokon már az őszön

Éppen ma adtam be a felfolyamodást a törvényszéki ftő határozat ellen, mely Keresztes ellen biztositási végrehajtást rendel el s mely a jogi sérelmeknek valódi tárháza, mert Áradmegye gyámpénztára nem jogképes személy, a megye közönsége volna ilyen, de ez Keresztes ellen fel nem lépett; — biztositási végrehajtást a ftő törvényszék el sem rendelhet, csak megkeresheti a járásbiróságot ily irányban: — a végrehajtási törvény 227. §-a itt helyt nem foglalhat, mert Keresztes nem tisztviselő és főleg nem pénzkezelő tisztviselő; — helye lett volna bünügyi zárlatnak, ha Keresztes ellen terhelő adatok merültek volna fel, de zárlatot a megye nem kért, terhelő adatok pedig hiányzanak, mert az, hogy Keresztes ellen a legcsekélyebb „alapos“ ok fennforogna, egyszerüen nem áll.

Felebbeztem a letartóztatási határozatot a „Krivány-láz“ közepette, sikertelenül, de most az ügy a váradi táblára jön, ott majd paroxismus nélkül fognak itélkezni.

Akadt olyan lap is, mely nem átallotta belemarkolni Kriványné női becsületébe, mely pedig szeplőtelen, mint a liliom. Elhagyatva, nélkülözések előtt áll ezen szerencsétlen asszony, kinek egész élete a házias hüség és anyai szeretet volt.

Keresztes ártatlansága nem sokára ki fog derülni, nem is hiszem, hogy az ő ügye végtárgyalásig menne, de ha igen, a maga valóságában feltárul majd a kép, melyet most a hirhajsza beszennyezett.

Ezen ominosus ügyben a jog eszméje is annyi felől oldalba lett már rugdalva, hogy legutóbb a Krivány-gyermekek nevére szóló takarékpénztári betéteket, sőt biztositási kötvényeket is lefoglaltatta a megye. De ez ellen az előterjesztést beadtam.

Nem az a hivatásom, hogy a bünöst büntetésétől elvonjam, de az a kötelességem, hogy a visiók, gyanuk piszkos árjából kiragadjam az ártatlanokat, kiknek sérelmei égbe kiáltanak!

---

rendelkezésére fog állani a villamos bérkocsi. A csupán előrehajtó villamos motor nagyon egyszerü gépezettel bir és ezek alkalmazhatók bármely kocsihoz.

Krieger villamos gépe 1130 kg. sulyu. A gyüjtő pedig 350 kg. Rendes haladása egyenes uton husz kilométer óránkint. A kocsi ujratöltés nélkül nyolczvan kilométernyi utat tehet.

A társulat teherszállitó kocsijai száz öt kilométer távolságra mennek ujratöltés nélkül a „Julmen“-féle hatvanöt váltóval. Különben ez adott számok a kocsik szerkezete szerint variálnak. Absolut meghatározás nincs.

A Compagnie de Transports villamos kocsija legelegánsabb kivitelü, négy üléses, tizenöt-tizennyolczezer frankba kerül. Két üléses kocsinak az ára tizenhárom ezer frank.

Minden kocsi prenmatikus kaucsuk kerékboritóval van ellátva, mely a kövezeten simán, zaj nélkül gördül, még esetleg a gép halk zakatolásának hangját is elfojtva.

Nem régiben egy rácsos tetejü villamos bérkocsi jó csomó málhát vitt ki a vasuthoz, csaknem versenyt tartva egy őt kisérő biciklistával; minden nehézség nélkül utat talált a nagy kocsiforgalomban.

Még egy nagy kérdés vár megoldásra, melyet most erősen vitatnak: a rendőri szabályozása a kocsik gyorsaságának. Szükségesnek látszik csakugyan fékezni ezt a néha tulzott gyorsaságot. Végül kimondhatjuk, hogy a villamos bérkocsi létrejött és nagyon rövid idő kérdése annak elterjedése és a közönség által megkedveltetése.

Egészségügyi bizottsági ülés a megyénél.

Debreczen, julius 27.

— Saját tudósitónktól. —

A közegészségre nézve igen fontos ügyben ülésezett ma délelőtt Hajduvármegye egészségügyi bizottsága.

A belügyminiszternek nemrég kelt azon leiratát tárgyalták, hogy a megye tegyen javaslatot a gümőkór illetőleg tüdővész tovaterjedésének meggátlására vonatkozólag.

Elösmerés illeti a vármegye községeinek egészségügyi bizottságait, de első sorban *Losonczy* Álmos dr. vármegyei főorvost, kinek főorvosi müködése óta a vármegye közönsége közegészségi tekintetében sok üdvös intézkedést köszönhet, — s a ki most is lankadatlan buzgalommal s kitartással tanulmányozta ezt az ügyet s olyan hasznos, czélszerü javaslatot terjesztett a bizottság elé, mely az ő kiváló képességét s fáradhatatlan ügybuzgalmát dicséri.

Legszebb jutalmát elérte most azzal, hogy a bizottság, javaslatát teljes egészében, minden változtatás nélkül magáévá tette s el is fogadta a miniszterhez leendő felterjesztés végett.

Az ülésről tudósitónk a következőket irja:

Hajduvármegye egészségügyi bizottsága ma délelőtt fél 10 órakor ülést tartott, mely ülésen a bizottság tagjai teljes számban jelen voltak.

A gyülést *Czeglédy* Sándor vármegyei főügyész, mint a bizottság elnöke nyitotta meg, jelezve, hogy a miniszter leirata értelmében a tüdővész betegségének meggátlására a helyi viszonyokhoz képest javaslatot tegyen a miniszternek.

Majd *Losonczy* Álmos vármegyei főorvos terjesztette elő e tárgyban az egyes községek egészségügyi bizottmányainak hozott javaslata alapján kiváló szakismerettel és nagy gonddal kidolgozott terjedelmes jelentését.

Javaslatában foglalkozik az egyes városok, községek egészségügyi bizottmányainak üléseivel, azoknak e miniszteri rendeletre hozott javaslataival, elösmerőleg nyilatkozik arról, hogy a vármegye mindenik szakközege s egészségügyi bizottmánya e nagyhorderejü kérdést meleg érdeklődéssel karolta fel, hogy a vármegye szakközegei — kevés kivétellel — vállvetve siettek szellemi képességeiket e téren legjobb tudásuk szerint érvényesiteni.

A beküldött jegyzőkönyvek között egyedül Nádudvar község egészségügyi bizottságának jegyzőkönyve az, mely hijján van az orvos szakértői érdeklődésnek, sőt a jegyzőkönyv szerint az ottani orvosok jelenlétének nyoma sincs.

Ezután Losonczy Álmos főorvos kimeritően s hosszan tárgyalja még a gümőkórt s végül terjedelmes egyöntetü s kiváló gonddal kidolgozott javaslatot terjeszt a bizottság elé felterjesztés végett a miniszterhez a gümőkór terjedésének meggátlására nézve.

Boda Gyula dr. p.-ladányi főorvos. vármegyei t. főorvos elösmeréssel adózik Losonczy Álmosnak azért a nagy gonddal, szakképzettségre való terjedelmesen kidolgozott tudományos javaslatért s ő azt teljesen magáévá teszi, de szükségesnek tartaná, hogy a gümőkórnak a néppel való minél tágabb értelemben való megösmertetése czéljából a betegség keletkezése terjedése s a szükséges óvintézkedések megtételére népies stilusban röpiratot szerkeszenek, azt a népközt terjesszék s egyes községekben a gümőkórról az orvosok felolvasást is tartsanak.

Konrád dr. böszörményi főorvos felszólalása után a bizottság egyhangulag elfogadja *Losonczy* Álmos főorvosnak a miniszterhez felterjesztendő javaslatát; valamint *Boda* Gyula dr. javaslatát is.

Boda javaslatának keresztül vitelére s az előmunkálatok megtételére bizottságot alakitanak dr. Losonczy Álmos elnöklete alatt. A bizottság dr. *Heténvi* Lipót, dr. *Kondrád* Márk, dr. *Nagy* Kálmán s előadó dr. *Boda* Gyula.

Végül az elnök a bizottság nevében köszönet mond Losonczy Álmos dr. megyei főorvosnak s az ülést bezárja.

Gyászrovat.

† **Tóth Béla**. Jelentettük tegnap, hogy Tóth Béla épitész jobblétre szenderült. Elhunytáról részvéttel vettük a következő gyászlapot: A legmélyebb fájdalomtól megtört szivvel tudatjuk felejthetetlen jó férjem, illetve fiam, édes apa, testvér és rokonok nevében néhai Tóth Béla épitész folyó hó 26-án délelőtt 10 órakor, életének 42-ik s legboldogabb házasságának 6-ik évében hosszas szenvedés után történt elhunytát. Feledhetlen halottunk földi részei f. hó 28-án délután 3 órakor fognak a IV ker., Szív-utcza 15. számu háznál az ref. egyház szertartása szerint tartandó rövid ima után a Kossuth-utczai sirkertben örök nyugalomra helyeztetni. E végtisztességtételre a megboldogult rokonait, barátait, és ismerőseit fájdalomteljes szivvel meghlvjuk. Debreczen, 1898. julius hó 26. özv. Tóth Béláné a megboldogult neje-Sárika, Margit, Kata, Béla gyermekei. özv. Tóth Endréné édesanya, Tóth Endre, Tóth Kálmán, Tóth Rózsa testvérei. — Tóth Endréné született Sik Irma. Tóth Kálmánné szülotett Todorovits Mariska Mariska leányukkal. sógornök. Szabó József ipa. Szabó Miklós éz Dr Szabó István sógorok. Béke poraira!

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órakor csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára irni, ha lehet porzó nélkül!

A debreczeni kir. járásbiróság szóbeli kereseteket, kérelmeket és nyilatkozatokat fölvesz kedden és pénteken d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenhetnek minden szerdán.

—

A német császár magyar nótája.

Debreczen, julius 27.

A Vilmos-huszár ezrednek e hó 24-én Nagyváradon jubileumi ünnepe volt, mely alkalommal lakomát rendeztek.

Csak hivatalos emberek és tisztek vettek részt e lakomán, amelyről a sajtó csak röviden emlékezett meg; lakomákról mi is ritkán irunk, csak akkor, ha valamely érdekesebb mozzanat fordul elő.

A Vilmos huszárok lakomájának asztalbontás után pedig volt egy kedves mozzanata.

A braganzai herczeg és Schwarzkoppen ezredes, az ezredtulajdonos német császár képviselője, akinek neve a Dreyfus-ügyből vált ismeretessé, nagy élvezettel hallgatták a debreczeni hires banda, a Magyari testvérek zenekarának muzsikáját.

A jókedv csak akkor érte el tetőpontját, mikor Schwarzkoppen kivette a primás kezéből a hegedüt és elhuzta a Radetzky indulót, mondván, hogy ez az ő ezredének az indulója. Majd a tisztek elhuzatták a német császár legkedvesebb magyar nótáját, a „*Vékony deszka kerités*“-t.

Ekkor aztán az a meglepetés érte a tiszteket, hogy Schwarzkoppen rászólt a czigányokra :

— Spielen Sie Csárdás !

Magyari testvérek rázenditették, hogy „Rózsa bokorba jöttem a világra“, mire a német császár képviselője és a *braganzai herczeg eljárták a csárdást.*

Majd a német császár magyar nótáját huzták el ötször egymásután és jókedvüen, tüzzel járták mellette a csárdást. A tisztek pedig lelkesen tapsoltak.

— **Debreczen csatornázása és vizvezetéke.** Debreczen nagyvárosias fejlődésének egyik legnagyobb föltétele, hogy a modern követelmények szerint csatornával és vizvezetékkel legyen ellátva. — Hiszen európai város berendezésének oly fontos tartozéka e két intézmény, hogy e nélkül Európában ma már modern város el sem képzelhető. Debreczen közönségének régóta forrón érzett óhaja, hogy a csatornázás és vizvezeték mielőbb létesüljön. — Erre nézve ma egy magánfél érdekes ajánlatot tett a városnak. *Beke* László ügyvéd a városi tanácshoz ajánlatot adott be, amelyben kötelezi magát, hogy Debreczen várost csatornázással és vizvezetékkel kiépiti. Beadványában azt mondja, hogy a legelőkelőbb pénzemberekkel áll összeköttetésben, és hajlandó a tervek szerint, vagy azok hiányában az ő általa készitett tervek szerint ezen csatornázási hálózatot pompás jó vizzel kiépiteni. Mindez a városnak költségébe nem kerül és ötvenhatvan év alatt a város tulajdonába megyen. A beadványnyal lapunk holnapi számában bővebben foglalkozunk.

— **Legfelső elismerés.** A király megengedte, hogy Sárváry Gusztáv budapesti kir. itélőtáblai birónak saját kérelmére történt nyugalmaztatása alkalmából az igazságszolgáltatás terén teljesitett buzgó szolgálataiért a legfelső elismerés tudtul adassék.

— **Debreczeni huszártisztek diadala.** A Vilmos-huszárezred jubiláris ünnepségén részt vett az ezred Debreczenben állomásozó századának tisztikara is. A lóversenyekben is szerepelt s dijat is nyert. A megnyitó akadályversenyben az első dijat, az ezred hölgyei által felajánlott diszes ezüst tortát, melyen Szt. György képe van, *Strada* Gyula főhadnagy nyerte el, ki Virág nevü lovát lovagolta ; a jubileumi akadályversenyben a második dijat, a braganzai herczeg által adott bronz szobrot, mely ő felségét ábrázolja, *Jekelfalussy* István hadnagy nyerte el. A Debreczenben állomásozó század tisztjei közül Vilmos császár által kitüntetésben részesültek : gróf *Szapáry* főhadnagy a vörös sasrend IV. osztály keresztjével ; és *Kunze* hadnagy a koronarend IV. osztályával.

— **Szabadságolás a dohánygyárban.** Hatházy Ferencz dohánygyári igazató hat heti szabadságát megkezte. Távolléte alatt Zuna Gyula aligazgató helyettesiti, akit viszont tendőibe Hatházy Ferencz dohánygyártási osztályvezető helyettesit.

— **Városi közgyülés.** Debreczen sz. kir. város törv. hatósági bizottsága holnap délelőtt közgyülést tart a városháza nagytanácstermében.

— **A debreczeni ev. ref. egyház** gazdasági bizottsága által 1898. év julius 28-án délután három órakor az egyház tanácstermében ülést tart. Tárgyak : Az uj oszt. földre jul. 25-én tartott árverés eredménye s folyó ügyek.

— **Uj város atyák.** A város atyák két virilis tagjának Ármós Bálintnak és Paksy Imrének helyére, a sorrendben következő két legtöbb adófizető polgárt hivják be. A nem rég elhunyt Joó István és a tegnap meghalt Tóth Béla helyét pedig már közelebb választás utján töltik be.

— **Elmentek a 39-esek,** Tegnap este utaztak el a 39 es nyalka bakák városunkból *Radna-Lippára.* Az elutazó hadfiak nagy néptömeg jelenlétében ültek vonatra, mely aztán elrobogtatta őket. A néptömeg között volt nem egy siránkozó leányka, ki szive kegyeltjétől vett bucsut . . . Szerencsére nem sok időre. Majd az öröm ragyog a most könyező szemben a viszszatéréskor.

— **Posta és táviró tanfolyam Debreczenben.** A kereskedelemügyi miniszter szeptember 15-én hat hónapra terjedő posta és táviró tanfolyamot nyit Debreczenben. Akik a gyakorlati tanfolyamot elvégezik ötszáz forinttól hétszáz forintig terjedő fizetést és megfelelő lakbérilletményt élveznek. Ezen tanfolyamra halgatókul felvétetnek hivatalnoki alkalmazásra igényjogosultsággal biró katonai altisztek, a kik a gymnázium, reáliskola vagy polgári iskola negyedik osztályát sikerrel elvégezték, aki 35 ik életévét még be nem töltötte, magyar állampolgár, fedhetlen előéletü, postai szolgálatra testileg is alkalmas, a mely utóbbi körülmény közhatósági orvosi bizonyitványnyal igazolandó. A tanfolyam halgatói beiratás és tandijfejében 10 frtot fizetnek s ez alól csupán az igazolványos katonai altisztek mentetnek fel. A kik ezen tanfolyamba belépmi óhajtanak, sajátkezüleg irt, születési, orvosi, erkölcsi és iskolai bizonyitványokkal felszerelt kérvényöket augusztus hó 31-ig a polgármester közvetitésével a nagyváradi m. kir. postaigazgatósághoz nyujtsák be.

— **Város erdőgazdálkodása.** Azóta, hogy pótadó is nyomja a debreczeni polgárság vállát, — törik csak igazán a városházán az okosak a fejöket azon, — miképen lehetne több jövedelmet huzni a nemes város vagyonából ? Van is sikere a sok tanakodásnak. Ime az erdőknek is lehet nagyobb hasznát látni, csak merni kell. — *Mandel* Imre sátoralja-ujhelyi fakereskedő már aláirta a szerződést, melynek értelmében három éven keresztül a Nagyerdőn és a Cserén termelendő 40,000 kb. méter tölgy, kőris és vadkörte fából átvesz annyi haszonfát, amennyi csak beválik, de évente átlag nyolczezer köbméter fát mindenesetre átvesz, még pedig 5 frt 50 krjával. A szerződés csak akkor válik érvényessé, ha a tanács is hozájárul. Annyi bizonyos, hogy a termelt fatömeg egy részének ily módon való értékesitése nagy haladást jelent Debreczen város erdőgazdálkodásában.

— **Tüzek a megyében.** Az utóbbi időben a megye egyes községeiben nagyon gyakori volt a tüzeset. Legutóbb Földesen *Veress* Sándor istállója s kamrája égett le ; Hadházon pedig *Sándor* József háza esett martalékául a tüznek. A tüz keletkezésének oka mindkét esetben ösmeretlen.

— **Lótolvaj'czigányasszony.** Annyi furfang, rafinéria talán semmiféle fajban sem rejlik mint a czigányban. Körmönfont ravaszsággal, hizelegve jut a házakba s ha nem talál ott senkit vagy ha éppen van is ott valaki, talál rá alkalmat, hogy valamit ellophasson. Ilyen körmönfont ravaszsággal lopott egy lovat H.-Nánáson *Makula* Mária czigányasszony. Beállitott *Banoics* József h.-nánási lakoshoz lovat vásárolni. Banács egyik lovát el akarta adni s hallgatott az asszonyra, ki azt ajánlotta, hogy a lovat hozza utánna a falu végére, hol majd az ura kifizeti. Banács elvezette a lovat de mikor a falu végére értek, a czigányok megrohanták, elverték, lovát elvették s elhajtották. A csendőrség elfogta a ravasz Makulánát s most a többi kézrekeritésén fáradozik.

— **Az Anna-bálok 1848-ban.** Tegnap vig élet volt Magyarország összes gyógy fürdőiben, érdekes lesz visszaemlékezni ezelőtt 50 évre, mikor a „Fünfkirchener Zeitung“-nak Balaton-Füredről a következőket irták az Anna bálról :

Az idén elmarad a szokásos Annabáli mulátság, mert eddig mindössze csupán két vendég nyaral ott ; egy gazdaszszony és egy somogyi öreg földbirtokos. Ezeknek pedig — aligha volna kedvük tánczolni !

— **Mathuzsálemné reménye.** Egyik szomszéd helységben él egy házaspár : a férj 99 éves, a felesége 92. A napokban végrendeletet tett a férj, mely szerint halála utánra feleségének özvegyi haszonélvezeti jogot biztosit vagyona terhére. A jegyző ir, Mathuzsálemné pedig megszólal.

— Jobb szeretném, ha nem özvegyi, de élethosziglani haszonélvezeti jogot irna nótárius uram.

A nótárius hamiskásan nézett az öreg szülére, a ki babrált a köténye csücskével, mint egy kis bakfis és szégyenlősen motyogott :

— Hát ha megtalál halni az apjuk, azután még az Isten valami szerencsét rendel.

— **Törvényszék a hypodronban.** Hosszabb idő óta borzalmasabbnál-borzalmasabb rémhistóriákkal csalogatja a közönséget a hypodrom igazgatója. Napokkal ezelőtt hirdették a plakátok az országbiró gyilkosainak kivégzését is. A botrányosan ostoba módszerrel kifundált akasztást, melynek lefolyása s előzménye, a kuriai itélet kihirdetése egyenes profanizálása a törvénynek, nagy derültséggel nézi végig a közönség. A rendőrségnek is szemet szurt a törvénynek eme arczátlan kigunyolása s *Erdelyi* István r.-fogalmazó feljelentésére *Boczkó* Sámuel r.-főkapitány tegnap kiadott szigru rendeletével betiltotta ennek az egyvelegnek előadását s hasonló eset ha előfordul az engedélyt is megvonja az igazgatótól.

SZINHÁZ.

A debreczeni szintársulat e hó 30 án kezdi meg müködését Máramaros-Szigeten. A társulat szeptember végéig marad ott, ahonnan egyenesen Debreczenbe jön. A Máramarosi Lapok kifogásolja a társulatot, különösen azt panaszolja, hogy épp ugy, mint Debreczenben, náluk is primadonna nélkül akarja az idényt kihuzni. A czikket igy végzi, „ha Debreczennek egész télen jó volt ez a társulat, nekünk is jó lesz nyolcz hétig.“ Mi azonban reméljük, leszámitva, hogy a társulatnak nincs primadonnája és némely fogyatkozásai vannak, buzgalmával mégis sikerül megnyernie az ottani közönség tetszését. Mindenesetre kár volna, ha Debreczen, elveszitené ezt a nyári állomást.

Oriási tüz Budapesten.

Budapest, julius 27.

Hatalmas tüz pusztitott tegnap délelőtti tiz órától a Külső-Váczi-ut 129. szám alatt levő Első osztrák jutafonó- és szövőgyár magyarországi fióktelepén. Eddig még ki nem deritett okból kigyuladt a gyár óriási raktárhelyisége és az ott felhalmozott tömérdek juta- és kenderanyag, nemkülönben a szabadba rakott vagy 250,000 darab zsák porrá égett. A külteleki gyárak tüzoltói, valamint a városiak is emberfeletti munkát fejtettek ki az oltásnál. A kár meghaladja a negyedmilliót.

Részletes tudósitásunk a következő :

A Külső-Váczi-ut végén, a kezuti villamos vasutnak majdnem ujpesti állomásánál terül el az Osztrák jutafonó- és szövőgyár magyarországi fióktelepe, a melyen, magát a gyárat nem számitva, több hatalmas raktárhelyiség van. Ezekben részben nyers, részben kikészitett áru van fölhalmazva. Ma délelőtt kevéssel 10 óra előtt az egyik raktárból hirtelen nagy füstgomoly szállt ki, s a következő pillanatban a mintegy 80 méter hosszu s 20 méter széles raktár egy lángtenger volt. A jutagyár tüzoltósága Neubrand János parancsnoksága mellett természetesen azonnal oltáshoz látott.

A veszedelmet nyomban jelezték a tüzoltó-főparancsnokságnak, melynek részéről kivonultak II., V., VI. kerületi őrségek s a központi gőzfecskendővel Scerbovszky Szaniszló főparancsnok s Markusovszky Béla segédtiszt vezetése alatt. Eközben a gyárszemélyzete, valamint a közeli gyárak tüzoltói fáradoztak az oltás munkáján, de a pusztitó elemmel nem tudtak megbirkózni. A mikor a fővárosi tüzoltóság megérkezett, a raktár már olyannyira lángokban állott, hogy megközeliteni is lehetetlen volt.

A tüz kitünő tápláló-anyagot nyert a nyers és a kikészitett jutában s a tüzoltóknak csak azon kellett fáradozniok, hogy a többi gyárépületet mentsék meg a megsemmisüléstől. A vizsugarakat mind a melléképületeknek irányitották, mert minden perczben attól kellett félni, hogy a borzasztó hőségtől lángba borulnak.

A rendőrség részéről Kolozsváry kapitány ment ki a helyszinére kellő számu rendőrrel s kivonultak a mentők is Kellermann őrsvezető vezénylete alatt kér kocsival. Dolguk azonban szerencsére nem akadt. A tüz délután még egyre tart s a tüzoltó-főparancsnok véleménye szerint négy-öt nap kell hozzá, mig teljesen elalszik. Természetesen az anyag az utolsó szálig hasznavehetetlenné válik, mert a mit megmentenek, azt is tönkre teszi a pernyés viz.

A kárt hozzávetőleg 250,000 forintra becsülik, a mi azonban megtérül, mert a gyár hét nagy biztositó-intézetnél volt biztositva.

A tüzet vagy 5—6000 ember nézi és a közeli vasuti töltéseket teljesen ellepte a nézők serege. A rendet a Mollinárye zred két százada tartja fenn Spiller főhadnagy vezetése alatt.

Hogy mint kelletkezett a tüz, határozottan ez idő szerint még nem tudni, hanem igen valószinü, hogy egy gondatlanul eldobott gyufa okozta a veszedelmet. A gyár felügyelője ugyanis ma reggel egy gyufát talált a raktár mellett, miután a legszigorubban tiltva van a gyárban gyufával való belépés, a gyárudvarán volt fuvaroskocsisok zsebeit azonnal megmotozták, azonban gyufát egyiknél sem találtak. Alig, hogy ez megtörtént, a gyár raktárépülete lángokban állt. A tüzoltók még egyre dolgoznak s délután csupán II. kerületi őrség vonul be a tüzoltó-laktanyába.

A gyár igazgatója, Göszelmann Tivadar egy fiatal németországi uriember, kizártnak tartja azt, hogy a kocsisok könnyelmüsége okozta volna a borzasztó veszedelmet.

A rendőri sajtóiroda az esetről a következőket adta ki :

„A Külső-Váczi-uton levő juta-gyár területén ma délelőtt háromnegyed 11 órakor a hátsó raktárhelyiség, a hol nagy mennyiségü juta volt felhalmozva, eddig meg nem állapitható okból kigyuladt. Az oltási munkálatok most javában folynak. A kár hozzávetőleg 250.000 frt.

TÁVIRATOK.

— A „Debreczeni Ellenőr" eredeti távirata. —

A háboru.

Madrid, julius 26.

Egész Spanyolországban teljes nyugalom uralkodik. A kormány figyelemmel kiséri a karlisták üzelmeit.

Madrid, julius 26.

Puerto-Ricoból érkezett magántávirat szerint az ottani kikötő előtt egy erős amerikai hajóraj jelent meg. Baihonanál Kuba szigetén az amerikaiak megkisérlették a partra szállást, azonban jelentékeny veszteséggel visszaverték őket. A kubai kormány képviselői Maximo Gomez képviselőivel tanácskozásra fognak összeülni. Lehetségesnek tartják, hogy a fölkelők a spanyol ügy védelme mellett fognak nyilatkozni.

New-York, julius 26.

Brooke tábornok ma Newport-Newsból Puerto Ricoba elindult.

New-York, julius 26.

Az Evening Post washingtoni távirata szerint az ottani hivatalos körökben az a gyanu merült föl, hogy Spanyolország a tárgyalásokat huzni igyekszik ; a külügyminiszteriumban azonban eddig határozottan tagadják, hogy a miniszteriumhoz a békét vagy fegyverszünetet illetőleg javaslat érkezett volna. Ha azonban Spanyolország jóhiszemüleg lépéseket tenne ily értelemben, a fegyverszünet magától érthetőleg könnyen megköthető lenne.

—

Kanada uj kormányzója.

London, julius 26. Hivatalosan közzéteszik, hogy Earl of Minto-ot Kanada főkormányzójává nevezték ki.

Uj angol képviselő.

Reading. julius 26. Palmer radikális jelöltet 4000 szavazattal az alsóház tagjává választották. A konzervativ jelölt 3906 szavazatot, a szocziáldemokrata jelölt pedig 270 szavazatot kapott. Palmer Murdochnak, az elhunyt konzervativ képviselőnek a helyébe lép.

Földrengés.

Zára, julius 26. Az utóbbi napokban Sinjben és Triliben naponkint részint gyengébb, részint erősebb földlökéseket éreztek.

Tüzvész.

Halifax, julius 26. Pugwash város (Kanado) majdnem teljesen leégett. Az elhamvasztott házak között van 20 áruház, 5 templom és 5 szálloda.

CSARNOK.

A sors.

(Regény.) 9.

— Irta : **Francisco de Renzis.** —

Forditotta : **Váradi Ödön.**

(Folytatás.)

A mint a szegény árva Venturelli ujra visszatért az iskola komor falai közé, megemlékezett a csomagokról, melyet szerencsétlen anyja átadott, közvetlen halála előtt, volt benne egy kis pénz, a derék nő utolsó megtakaritott vagyona s különböző iratok.

Legelőször egy levelet vett észre, mely tele volt peesétekkel s bélyegekkel. Csüggedt szivvel felbontá s először hivatalos stilben irt szavakat olvasott. Ez egy turini jegyző levele volt s következőképen hangzott :

Mélyen tisztelt asszonyság !

Van szerencsém nagysádnak tudomására hozni, hogy hivatalszobámban pár értéknélküli tárgyat őrizek, melyek Ventureli kapitány törvényes örököseinek tulajdonát képezik.

— Én szerencsés voltam barátja lehetni annak, ki kegyednek férjen volt, kinek hirtelen halála után a kevés tárgyat, a mely tulajdona volt, magamhoz vettem.

— E tárgyakat kegyednek vagy a kegyed által törvényes teljhatalommal felruházott egyénnek átfogom szolgáltatni. Ezenkivül küldök ide zárva, az emlitett tárgyak jegyzékén kivül két lepecsételt levelet, melyeket férje valószinüleg boldogtalan tette előtt irt.

Fogadjadja kegyed stb.

Timoleone Ferrario, jegyző
Via del Seminario Nr. 4. Turin.

A szegény ifju a két, a jegyző által emlitett levél megpillantásakor elsápadt. Felindulása, sóvár, benső pillantása, reszkető keze elárulta szivének élénk visszaemlékezését s gyendég, szülői iránt való szeretetét.

Az anyjához intézett levél igy szól :

„Kedves jó Saroltám !

Életed sok fájdalmát még egy utolsóval növelem, egy még nagyobb s vigaszhatatlanabbul. Mikor e sorokat megkapod, akkor már én iobb nap óta nem leszek életben.

Az élet gyülöletes előttem. Érzem, hogy nem termettem feladatomnak ; érzem, hogy téged szerencsétlenné tettelek s tudom, hogy inkább terhed, mint támaszod valék.

Észrevettem leveled jámbor hazugságát. Te támogatsz engem megtakaritott pénzeddel, mialatt a kenyeret is elvonod szádtól. Ez nagyon is sok ! En nem vagyok méltó ezen áldozatra. Munkálkodásod gyümölcsét őrizd meg fiunk számára, ő legalább szeretetével viszonozhatja fájdaldat s nélkülözéseidet, melyeket e sulyos éveken elszenvedtél.

Fiunknak, ki nevemnek becsületet fog szerezni életemnek példáját hozom fel, polgár legyen ő, de halálom ne legyen példa. Ha férfi lesz belőle, add át neki e levelet. melyet e soraimmal egyidejüleg veszesz kézhez ?

Bocsáss meg nekem :

Jenőd.

— Szegény anyám ! — kiáltá Fortunata könnyezve. Nem állhatott óhajának ellen, hogy atyja utolsó sorait el ne olvassa. Reszkető kézzel törte fel a pecsétet s olvasá :

„Kedves fiam !"

Ezen levelet csak nehány év mulva kapod meg ; anyád minden erénynek minta képe, ezt bizonyára megőrzte addig, a mint óhajtom. Mert csak akkor, ha lelked megszilárdult s meg edződött, fogod minden téves itélet nélkül az élet rejtélyes

kérdéseit s az emberek komoly elhatározásait megérthetni.

Ha e sorokat olvasod a fájdalom, melyet halálom felett éreztél, csillapulni fog. Idővel az ifjuság, illuzioid emlékemet feledékenységbe fogják előtted meriteni. Te majd megtudod, hogy egy öngyilkos fia vagy s magad fogod e rettentő szó értelme felől kérdezni. Bárha soha se tanulnád érteni!

— Egy órában halott leszek; távol hazámtól, hosszu küzdelem után az élet nyomorával halok meg.

Mindenben, a mit csak szerettem, mindenben a mire csak törekedtem, balsorstól üldözve, végre ma, a hiábavaló életet megunva, a jövőnek minden nyegleség s félelem nélkül néztem szemébe.

Kifáradtam a küzdelemben; hidegvérüen választottam a halált.

Azt fogják mondani neked, az élet szerencse.

— Igaz; szerencse arra nézve, ki hanyagul egy csónakba feküdve, kedvező hullámon ringatódzik; az élet szerencse arra nézve, a ki azt gondolja, hasznos lehet, arra nézve, a ki hiszi, hogy a földön egy feladatot kell teljesiteni.

De kinek használok én? Sem neked, ki gyermekkorodban hagytalak el, sem anyádnak.

Életemet hazámért áldoztam fel a nélkül, hogy ezért elismerést nyertem volna. A király számüzött s polgártársaim talán nem is tudnak hasznot nem hajtott áldozatomról.

Nekem nincs semmi hatásom már, nincs illusiom s nincs is már több óhajom. Egész lelkemmel bünösen szerettem . . . megbünhödtem, megérdemeltem . . . . A végzet eltiport: egy kegyetlen végzet sujtotta azokat, kik sorsukat az enyémhez kötötték . . . Én meghalok s nem hagyok neked semmit mi hasznodra lehetne . . . még a példát sem . . . . minthogy nincs semmim e földön.

(Folyt. köv.)

Egyről-másról.

Adomák a protekcióról.

A Berl. Börs.-Courier érdekes apróságokat közöl arról, hogy mint szokták a magyar miniszterek a protekcziós ajánlatokat elintézni s az állásért okvetlenkedőket a nyakukról lerázni, maradjon nyilt kérdés, hogy igazak-e, nem igazak-e ezek az adomák. Mi adjuk ugy, ahogy őket az idézett lap közli.

Mikor Hieronymi még vasutigazgató volt, azt a cselt használta, hogy a protekcióért esedezőket előzékenyen fogadta ugyan de „propter formam“, a vasuti orvoshoz küldte őket egy bizonyos szinü czédulával együtt, melyre a neveket felirta. E czédulák szinéből már tudta az orvos, hogy mit csináljon. Megvizsgálta az illetőket s mindig talált rajtuk oly testi fogyatkozást, vagy betegséget, ami miatt alkalmatlanok voltak vasuti szolgálatra. Azért a sok odiumért, melyet igy az orvos magára volt kénytelen venni, állandó személyes pótlékot huzott.

Az utolsóelőtti magyar kormány alatt a protekczió már végsőket vonaglott. Wekerle a legnagyobb és legkomolyabb ajánlásokat is agyonmosolyogta. Mindent megigért, amit csak kivántak tőle, de oda sem hallgatott, hogy mit kérnek. Persze ide akkora népszerüség kellett, mint Wekerléé, mert különben ugy járhatott volna, mint Fabiny, kire Horváth Gyula egy tekintetbe nem vett pártfogolt miatt annyira ráijesztett, hogy Fabiny ezentul a klubtagokat maga kérdezte meg, hogy nincs-e valami kivánni valójuk. Utóda, Szilágyi egészen más tésztából volt gyurva. Azokat a képviselőket, kik protekcióval zaklatták, egész joviálisan elutasitotta s ezzel a dolog el volt intézve. Erdély, a mostani igazságügyminiszter nem haragszik, nem igér meg semmit, csak arra szoritkozik, hogy háromszor bólint a fejével s hogy az ajánlottat ne nevezze ki.

Wlassics miniszter e téren is uttörő volt. Nyilt kártyákkal akart játszani s egy körrendeletével a protekcziót kivégezte. — Hasonló rendeletet bocsátott ki Lukács pénzügyminiszter is. Mikor a képviselők ezeket a nagyon is világos jelenségeket észrevették s látták, hogy protektori minőségükben nem szivesen látott vendégei a miniszteréknek, de mivel másrészt tudták, hogy az állást keresők nem fogják elhinni, hogy ő nagyságaiknak vagy méltóságaiknak „még annyi befolyásuk sincs a miniszterre“, s miután továbbá nem akarták, hogy otthon a választó elhiresztelje, hogy a képviselő „a kerület érdekében„ a miniszterek, bank- és vasuti hivatalnokok közt az a titkos megegyezés jött létre, hogy szóbelileg semmit sem intéznek el, az irásbeli ajánlatokat pedig nem veszik komolyan.

Festetics Andor gróf földmivelésügyi miniszter ügyes módszert talált ki arra is, hogy mint kell a szóbeli kérvényezőket kellemes módon „elintézni“. Ha a kérvényező olyan volt, hogy az illem megkövetelte őt megnyugtatni, de még sem akarta kinevezni, akkor a miniszter behivatta Krisztinkovichot, a titkárt s a lehető legkomolyabb hangon mondá neki:

— Ne felejtse el, titkár ur, hogy engem erre az ügyre figyelmeztessen. *Ne* felejtse el!

A titkár nem is felejtette el a kérvényt a papirkosárba vetni, mert a megbizás formájában már benne volt az elutasitás. Valahogyan azonban rájöttek az udvarias elutasitásnak e nyitjára. Egy más alkalommal igen előkelő egyén ajánlott egy ügyes fiatal embert. Az állás, melyet el akart nyerni, már mással volt betöltve, mindazonáltal az udvariasság parancsolta, hogy kérését igénybe vegyék. A miniszter tehát kiszólt a mellékszobába.

— Titkár ur!

— Kegyelmes uram, mondja hirtelen a kérvényező, szabad talán nekem pár szót intézni a titkár urhoz?

— Minek? mit kiván tőle? kérdé a miniszter meghökkenve.

— Kegyelmes uram, olyan mondatot szeretnék a titkár urnak mondani, mely nem a „nem“ szócskával kezdődik.

A miniszter mosolygott s az illetőt kinevezte.

Az antiprotekcziós rendeletet is kijátszották egyszer. Mikor a rendelet még uj volt s igen szigoruan vették, egy pályázónak sikerült megtudni, hogy kiket ajánlottak vele együtt. Megtudta, hogy ő csak a harmadik helyen van ajánlva, megkérte tehát pártfogóit, hogy nagyon melegen ajánlják az előtte levő kettőt. Megtették s a miniszter a fölött való felháborodásában, hogy rendelete daczára is ajánlanak, őt, a harmadikat nevezte ki.

KÖZGAZDASÁG.

*** A magyar agrár és járadék bank r.-t. 4 és fél %-os járadékjegyei.** E hó 30-án kerülnek a Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank által a bécsi Union Bank és annak csoportjával együtt átvett Magyar Agrár és járadékbank 4 és fél % os járadékjegyei aláirás alá. E kötvények a m. kir. pénzügyminiszterium rendelete értelmében a pénzügyi igazgatás összes ágazataiban üzleti biztositékul és bánatpénzül elfogadtatnak és ugy a budapesti, mint a bécsi tőzsdén hivatalosan jegyeztetnek, negyedévi szelvényekkel vannak ellátva, 102 %-kal fizettetnek vissza; aláirási áruk 99.60 a kamatok hozzávonásával f. é. május 1-től. Aláirásokat eredeti áron majdnem az összes vidéki intezeték elvállalnak. Ezen értékpapirok beszerzésére olvasóink figyelmét különösen felhivjuk, mert a nyujtott előnyök miatt olcsó és szolid tőkebefektetésre kiválóan alkalmasak.

—

Érték-tőzsde.

A debreczeni Közgazdasági Bank Részvénytársaság közlése.

1898. julius hó 27-én.

Államadósság:

Magyar aranyjáradék 4%	—	120.50	121.—
„ vasuti beruházási köt. 4½%		120.—	121.—
„ koronajáradék 4%	—	—	98.80	99.20
„ regále vált. köt. 4½%	—	100.60	101.35
Osztrák aranyjáradék 4%	—	121.50	122.—
Egységes államkötvény 4²/₁₀%		101,70	102.20
Tisza-szegedi 4%-os nyer.-sorsj.		139.25	140.25

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	—	394.50	395.50
Osztrák hitelbank részvény	—	359.30	359.50
Magyar ipar- és keresk. bank. r.		104.25	104.75

Sorsjegyek:

Magyar jelzálogban 4%-os sorsj.		122.—	123.—
„ „ 3%-os „		103.—	104.—
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os		120.75	121.75
Magyar vörös keresztsorsjegy		10.75	11.25
Osztrák „ „	—	20.—	20.50
Olasz „ „	—	11.85	12.35
Bazilika sorsjegy	— — —	6.75	7.25
Jó-sziv „	— — —	3 90	4.15

Pénznemek:

Cs. és kir. arany	— — —	5.63	5.71
20 márkás arany	— — —	11.76	11.80
20 frankos arany	— — —	9.51	9.54
1 Sovereigns	— — —	11.99	12.03

Budapesti gabonatőzsde.

I. Készáru-üzlet.

1898. julius 26-án.

A buzaüzletben ó- és uj-buzának az 40—50 krral csökkent. Az üzlet lanyha hangulatban nyilt meg és mérsékelt kinálat mellett malmaink a vásárlástól tartózkodtak és további árengedmény követeltek, a mit eladók engedélyeztek is, daczára ennek a forgalom csak igen szük keretben mozgott. Eladatott 8000 mm., nagyobb áron, uj buza 40—50 krajczárral olcsóbb áron.

Rozsban jó volt a kereslet, az irányzat szilárd és az ára 10 krral emelkedett.

Tengerinek az ára szintén 20 krral emelkedett jó kereslet következtében.

Zabban elkelt néhány kocsirakomány 10 krral drágább áron.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki. 200 mm. 80 k. 8.75 forinton, 300 mm. 80 k. 8.75 forinton, 900 mm. 80 k. 8.75 forinton, 100 mm. 75 k. 8.— frton, 300 mm. 77 k. 8.65 frton, mind három bónapra.

II. Határidő-üzlet.

Az irányzat csöndes volt s az árak tartottak voltak, a forgalom mérsékelt volt.

Hivatalos záróárfolyamok déli 1 órakor.

Buza szeptemberre	7.96 — 7.98
„ juniusra	—.—— —.—
Rozs szeptemberre	6.32 — 6.34
Tengeri máj.—jul.-ra	5.11 — 5.13
Zab szeptemberre	5.33 — 5.35

Délután 4 órakor zárlat:

Buza juniusra	—.——.—
„ őszre	7.92 — 7.93
Rozs sseptem.	6.31 — 6.32
Zab „	5.32 — 5.34
Tengeri máj.—jun.	4.20 — 4 21
Repcze augusztusra	12.20 — 12.30

SZERKESZTŐI ÜZENET.

Aratási tudósitások. Tisztelt levelezőinket felkérjük, hogy tudósitsanak bennünket minél előbb az aratási eredményekről. Lehetőleg arra a kérdésre kérünk feleletet, hogy hány holdnyi területen milyen minőségü és mennyi mennyiségü buza termett?

Menetrend.

I. Debreczeni országos vásár alkalmával:
(az ugynevezett fővásár vasárnapi és hétfői napján)

a) Debreczen—püspökladányi vonal.

1776 sz. vonat I. II. III. o.	Állomások	Vegyes von 1723 I. II. III. o.
146	ind. Püspök-Ladány érk.	128
203	Kaba	108
223	Szoboszló	1244
234	Vérvölgy 104. sz. őrház	×1231
241	Ebes	1224
250	Ondód 107. sz. őrház	×1214
303	érk. Debreczen ind.	1200

b) Debreczen—szerencsi vonal.

4667 sz. vonat I. II. III. o.	Állomások	4670 sz. vonat I. II. III. o.
719	ind. Hadház érk.	358
×737	Alsó-Józsakert 117. számu őrház	×340
755	érk. Debreczen ind.	320

II. Nyiregyházai országos vásár napján.

4668 sz. vonat I. II. III. o.	Állomások	4669 sz. vonat I. II. III. o.
534	ind. Debreczen érk.	607
×614	Alsó-Józsakert 117. számu őrház	×550
634	Hadház	533
643	Téglás	519
706	Ujfehértó	456
×721	Császárszállás m. r. h.	×426
731	érk. Nyiregyháza ind.	414

III. Szatmári országos vásár napján:

1779 sz. vonat I. II. III. o.	Állomások	1774 sz. vonat I. II. III. o.
656	ind. Királyháza érk.	702
720	Fekete-Ardó	642
×733	Nevetlenfalu 98. sz. őrház	×625
741	Halmi	622
800	Mikola	540
823	érk. Szatmár ind.	518

IV. Munkácsi országos vásár napján:

470 sz. vonat I. II. III. o.	Állomások
556	ind. Csap
608	Eszeny 225. sz. őrház
626	Bátyu
643	Barkaszó 278. sz. őrház
656	Sztrabicsó-Gorond
717	érk. Munkács

V. Derecskei országos vásár napján:

Vegyes vonat 4515 I. II. III. o.	Vegyes vonat 4517 I. II. III. o.	Állomások	Vegyes vonat 4516 I. II. III. o.	Vegyes vonat 4518 I. II. III. o.
850	420	ind. Derecske érk.	704	254
910	440	érk. Sáránd ind.	645	234

Megjegyzések.

1. Az állomások neveitől **balra fekvő idők felülről lefelé, a jobra fekvő idők pedig alulról felfelé** olvasandók.
2. A vonatok közlekedési ideje a közép-európai idő szerint van kitüntetve.
3. Az esti 6 órától reggeli 5 óra 59 perczig terjedő **éjjeli idő** a perczek aláhuzásával van megjelölve.
4. × = Feltételes megállas.

Kiadó és laptulajdonos:
Csokonai nyomda- és kiadó-részvénytársaság.
Felelős szerkesztő: **Koncz Ákos.**
Főmunkatárs: **Ujlaki Antal.**

NYILT-TÉR.

Vese, húgyhólyag, húgycsöve és köszvénybántalmak ellen, továbbá a **légző** és **emésztési** szervek **hurutos** bántalmainál, orvosi tekintélyek által a

Lithion-forrás

Salvator

sikerrel rendelve lesz.

Húgyhajtó hatású!

Kellemes izü! Könnyen emészthető!

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszertárakban.

A Salvator-forrás Igazgatósága Eperjesen.

Havonként **200—300** frt mellékkeresetre

tehet szert bármily állásu uriember minden szakértelem és risikó nélkül, egy értékpapir kihasználás czéljából alakult társaság részére tagok szerzése által, könnyen, biztosan és tisztességes uton. Ajánlatokat J. F. 7463 alatt Rudolf Mosse, Berlin S. W. továbbit. 719—2—1

ELADÓ.

A **báró Orczy Béla** Ő excellentiája gulyájából, a tenyész irány változtatása végett

eladó 20 harmadfü, 22 tavalyi magyarfaj üsző,

Pestmegye Ujszászon. Bővebbet **Nyilassy** uradalmi kasznárnál ugyanott. 708—3—3

Hadd mondja egyik a másiknak,

hogy a Doering-szappan, a hölgyek kedvelt szappana csak akkor valódi, ha a felirást **„Mit der Eule"** (**a bagolylyal**) viseli és ha ez nemcsak a szappanon, hanem a csomagolás czimkéjén és zárójegyén is rá van nyomva. — Minden ilyen darabért azon biztositék nyujtatik, hogy a szappan teljesen neutrális, kellemes, tiszta és mindenekfölött zsiradékdus. — A **Doering-féle**, bagolylyal ellátott szappan vevője ennélfogva bizonyos lehet arról, hogy ezen szappannal a világ legjobb, leghatásosabb és legkedveltebb szappanát birja, ámbár **30 krért** mindenütt megveheti.

637—22-22

„MARGIT"

GYÓGYFORRÁS

Margitforrás-telep (Bereg-megye.)

Kitünő hatású szénsavas nátriumainál és csekély szabad szénsavánál fogva a légutak s tüdő hurutos állapotainál sőt egyenesen nélkülözhetetlen, ha, mint a tüdővészeseknél, vérzésekre való hajlandóság van jelen. Kiváló hatást látni tőle a gyomor és belek hurutos állapotainál, hol a fölösmennyiségben képződött sav oka a rossz emésztésnek. Előnyösen hat a hólyag hurutos állapotainál, mert akadályozza a húgysavas sók lerakodását és igy a kő- és homokképződést. Ezek eredményezték azt, hogy a legkiválóbb orvosi kapaczitások mindig a legszivesebben használják és mindig előnyt adnak neki a hozzá hasonló összetételü gyógyvizek fölött.

Mint ivóvíz

kiváló óvószernek bizonyult **járványos betegségek** idején, főleg **typhus ellen.**

Mint borviz általános kedveltségnek örvend.

Főraktár **ÉDESKUTY L.** Budapesten
V., Erzsébet-tér 8. cs. és kir. udvari szállító. V., Erzsébet-tér 8.

Kapható minden gyógyszertárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.

49—6—5

„Csokonai" nyomda és kiadó r.-t. nyomása. 1898.